

temelínky

Časopis Jaderné elektrárny Temelín ■ ročník XIX. ■ 1 / 2011

Rok 2010 - výrobní rekord elektrárny Temelín
Teplo z Temelína vyčistilo ovzduší v Týně
Noví starostové si prošli elektrárnu Temelín
Šestý Oranžový rok začne v dubnu

- 4 **CENTRUM ZLEPŠÍ PŘÍPRAVU PRACOVNÍKŮ ELEKTRÁRNY**
- 5 **ROK 2010 - VÝROBNÍ REKORD ELEKTRÁRNY TEMELÍN**
- 5 **PROBĚHLA RAKOUSKO-ČESKÁ DISKUZE K EIA NA TEMELÍN**
- 6 **TEPLO Z TEMELÍNA VYČISTILO OVZDUŠÍ V TÝNĚ NAD VLTAVOU**
- 6 **ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?**

- 7 **JÁDRO JE HITECH OBOR A PŘÍLEŽITOST**

- 8 **NOVÍ STAROSTOVÉ SI PROŠLI ELEKTRÁRNU TEMELÍN**

NAPIŠTE NÁM

Posílejte nám dál své tipy na reportáže, dotazy či zajímavé fotografie na adresu: útvar Komunikace JE Temelín, Václav Brom, 373 05 Temelín. Využít můžete i adresu elektronické pošty: vaclav.brom@cez.cz. Svůj námět můžete zavolat přímo na telefon 381 102 415 nebo 606 352 518.

Václav Brom, šéfredaktor TEMELÍNEK

- 9 **ŠESTÝ ORANŽOVÝ ROK ZAČNE V DUBNU**

- 10 **VODNÍ ELEKTRÁRNY ČEZ UŠETŘILY 2 MILIÓNY TUN UHLÍ**

- 11 **PRŮVODCI INFORMAČNÍCH CENTER ČEZ NA ÚJV ŘEŽ**

- 12 **MÁME TEPLO! PŘIJĎTE**

- 13 **HISTORIE NÁZVŮ MĚST A OBCÍ**

- 14 **KŘIŠTÁLOVÝ PUK SI ODVEZLI NA SEVER MORAVY**

- 15 **IC TEMELÍNA LONI REKORDNĚ**

- 16 **EDA A IDA V TÝNĚ NAD VLTAVOU**

NAVŠTIVTE INFORMAČNÍ CENTRUM JE TEMELÍN

Otevírací doba: denně 9 - 16 hodin, v červenci a srpnu 9 - 17:30 hodin

Informace: ČEZ, a.s., JE Temelín
Informační centrum, 373 05 Temelín

Telefon: +420 381 102 639

Fax: +420 381 104 900

E.mail: infocentrum.ete@cez.cz
www.cez.cz/temelin

TEMELÍNKY

vydává Jaderná elektrárna Temelín ze Skupiny ČEZ.
Adresa redakce: Jaderná elektrárna Temelín, útvar Komunikace, 373 05 Temelín
Telefon: 381 102 415, fax: 381 102 828, Číslo ISSN: 0139-6382. Fotografie: Václav Brom, Václav Beneda, archiv JE Temelín a Ateliér U Beránka. Elektronickou podobu Temelínek najdete na www.cez.cz

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři, zdá se mi to nedávno, co jsem se na tomto místě Temelínek loučil s rokem 2010 a nyní již máme za sebou dva měsíce roku 2011. Věřím, že se vám podařil začátek roku bez zádrhelů a daří se vám naplňovat vše, co jste si předsevzali o silvestrovské noci.

Nám se na elektrárně Temelín vstup do roku 2011 podařil. Díky plynulému provozu bloků i dobrým klimatickým podmínkám jsme v letošním lednu dosáhli nejvyšší měsíční výroby za deset let provozu. Podařilo se nám vyrobit 1,509 miliardy kWh elektrické energie, což je o 8 milionů kWh více než v lednu 2010. Tento rozdíl je takové množství elektřiny, které by stačilo pokrýt spotřebu 2500 českých domácností po celý rok. Takový dobrý vstup se nám letos bezesporu hodí, protože jsme si naplánovali vyrobit rekordní množství elektřiny a poprvé pokořit hranici 14 miliard kWh roční výroby. To musíme podpořit nízkou mírou poruchovosti a především dodržením délky plánovaných odstávek.

Stejně jako loni i letos plánujeme dvě odstávky pro výměnu paliva. Úvodní nás čeká od 7. května na druhém bloku a chceme ji zvládnout za 48 dnů. Hlavní činností bude přechod na palivo TVEL a poprvé z tohoto bloku vyvezeme i jeden kontejner CASTOR naplněný použitým palivem. Od 16. července odpojíme na 59 dní i první blok. Tam vyměníme čtvrtinu paliva TVEL a vyvezeme dva kontejnery CASTOR s použitým palivem. Právě výsledek těchto odstávek bude klíčový pro to, aby se nám podařilo vyrobit naplánované množství elektřiny. Proto nyní provádíme perfektní přípravu odstávek a osobně věřím i v bezchybný výkon dodavatelů. Důležité bude i to, jestli detailní kontroly zařízení při odstávkách neodhalí nic, co by zvýšilo objem práce a časově je natáhlo jako loni. V přípravě dostavby Temelína bude letos klíčové dotáhnout probíhající proces EIA na práh veřejného projednání.

Milí čtenáři Temelínek, přeji vám dobrý rok 2011 a pevné zdraví, které bylo v únorové chřipkové epidemii testováno na odolnost. Je však pozitivní, že slunce získává na síle a za pár týdnů přivítáme jaro, které po dlouhé zimě přinese i lepší náladu a více životní energie.

Miloš Štěpanovský, ředitel JE Temelín

Lucie Dudková,

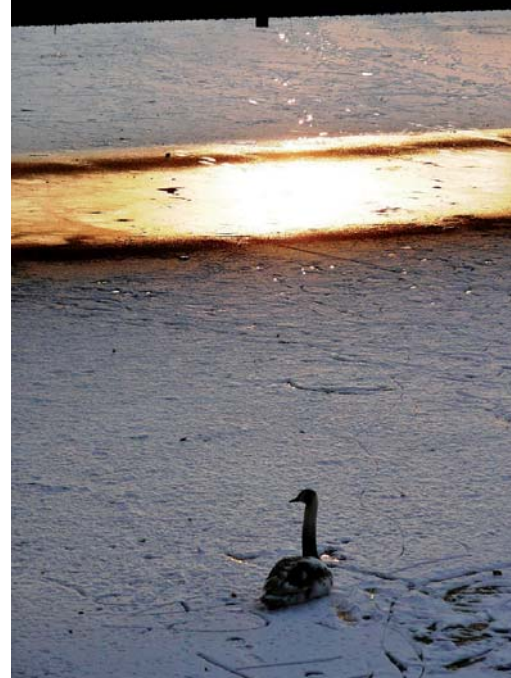
Týn nad Vltavou (29 let)

Nám zima přinesla pod stromeček ten nejkrásnější a nejdražší dárek - malého Tobíška!

Michal Šup, Milevsko (26 let)

Co nám přinesla zima? Letos vskutku opravdovou zimu a sniž, což je vidět i na černobílé fotografii z okolí Milevska.

Zdeňka Krouliková,

České Budějovice (53 let)

Labuť na Malši při východu slunce

FOTOPŘEHLÍDKA

VYHLAŠUJEME TÉMA 2 / 2011:

„VTRHLO K NÁM JARO“

V posledním loňském čísle Temelínek jsme vyhlásili i první téma pro rok 2011 „**Co nám přinesla zima**“. Potěšilo nás, že i přes dlouhé období do začátku února 2011 jste na nás nezapomněli a dvacítká autorů nám poslala pěkné zimní obrázky. Vybrali jsme pětici z nich a věříme, že váš pohled na zimu přes hledáček fotoaparátu potěší.

Naše Fotopřehlídka pokračuje druhým kolem 2011, pro které vyhlášíme téma „**Vtrhlo k nám jaro**“. Věříme, že v následujících týdnech paní Zima ztratí vládu nad jižními Čechami a přijde jarní čas zrození. Již se těšíme na to, jak nadcházející krásné období zachytíte. Přejeme vám dobré oko a těšíme se na hezké snímky.

Každý z autorů může poslat jako přílohu mailu maximálně 2 fotografie ve formátu JPG o velikosti 1600 x 1200 pixelů s uvedením svého jména, věku, adresy a samozřejmě krátkým příběhem či komentářem k fotografii. Uveřejněné fotografie oceníme drobnými dárky. **Uzávěrka je 7. dubna 2011** a foto pošlete na adresu **vaclav.brom@cez.cz**.

Marie Krejčová, Ostrov (63 let)

Zima, ta nevěsta bílá, k svatbě si kytici ledových květů připravila.

Stanislav Schneedorf, Munice (75 let)

Sáhl jsem do archivu a posílám snímek pořízený u holašovických menhirů 26. prosince 2009. Takže i takto může vypadat zimní krajina...

CENTRUM ZLEPŠÍ PŘÍPRAVU PRACOVNÍKŮ ELEKTRÁRNY

Na začátku ledna 2011 bylo na elektrárně Temelín otevřeno Centrum praktické přípravy (CPP). Jeho příprava trvala tři roky a byla součástí projektu Bezpečně 15TERA. Realizace přišla na 4,7 miliónu korun. Příprava pracovníků v centru by měla přispět ke zkvalitnění prováděných oprav, minimalizaci chyb lidí při práci na jaderném zařízení. „Pracovníci dodavatelů bezesporu ovládají svoji práci. Jaderná elektrárna je však velmi specifické prostředí a chceme si být jisti, že jsou na danou práci stoprocentně připraveni,“ popisuje důvody vzniku centra ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský. Ten očekává, že ročně projde školením v centru až 2,5 tisíce pracovníků elektrárny a zejména dodavatelských firem.

Nově si dodavatelé i pracovníci elektrárny budou moci na devíti tréninkových pracovištích CPP procvičit některé montážní práce, ale především si prakticky zopakovat znalosti chování v kontrolovaném pásmu či v požárních dovednostech. „Devět praktických pracovišť, které na Temelíně otevíráme, není k tomu, aby se pracovníci svou profesí naučili. Je určeno především na zopakování si návyků při pohybu v kontrolovaném pásmu a práci na jaderném zařízení,“ uvedl při otevření Centra praktické přípravy Zdeněk Krivánek, manažer útvaru Příprava jaderných elektráren.

Důležitost praktického tréninku některých dovedností či zopakování si návyků ocenil i Kiril Ribarov, ředitel útvaru Rozvoje lidských zdrojů ČEZ. „Řetěz přípravy pracovníků na práci v jaderném zařízení získal článek, který chyběl. Máme dobře propracovanou teorii a při práci na blocích lidé uplatňují praktické návyky. A k tomu, aby si tyto návyky ještě před vstupem na blok „osahali“ a obnovili je ještě před prací na jaderném zařízení, pomůže právě centrum. Věřím, že tím přispěje ke zvýšení kvality lidského výkonu na Temelíně.“

František Krejčí ukazuje řediteli JE Temelín Miloši Štěpanovskému jedno z devíti připravených pracovišť v Centru praktické přípravy.

Pozitivem centra je jeho názornost

„Velkou výhodou nového centra je především jeho názornost a možnost vyzkoušet si některé práce v tréninkovém prostředí. S výjimkou operativního personálu, který se připravuje na simulátoru, probíhalo školení ostatních pracovníků spíše v teoretické rovině. Jsme přesvědčeni, že praktický trénink bude pro účastníky zajímavější a povede ke zlepšení prováděných činností,“ představuje hlavní výhodu centra František Krejčí, který za praktickou přípravu pracovníků na Temelíně zodpovídá. Jako dobrý krok vidí zřízení CPP na Temelíně i inspektor SÚJB František Tomek. „Jeho zřízení je krok správným směrem. Kvalitních pracovníků není nikdy dost a vše, co přispěje k eliminaci lidské chyby na jaderném zařízení, má obrovský význam.“

„Centrum praktické přípravy pro naše pracovníky využijeme. Především pro nové lidi a samostatně chceme využívat elektrikářské

pracoviště s rozvodnými skříněmi,“ řekl při otevření Jiří Kropáček, ředitel divize Servis IC Energo a téměř totožný názor měli i další zástupci hlavních dodavatelů, kteří se otevření zúčastnili.

Centrum realizovala firma AMEC Nuclear CZ a ředitel Centra pro střední Evropu Pavol Štuler si především přeje, aby bylo přínosem pro zlepšení kvality práce pracovníků Temelína. „Projekt Centra praktické přípravy na Temelíně je unikátní záležitostí. Pracujeme na řadě elektráren v Evropě, ale podobný projekt je pilotní. To, jestli se nám myšlenky projektu podařilo dobře realizovat, ukáže až spokojenost uživatelů a samozřejmě zadavatele projektu společnosti ČEZ. Pokud se jeho vliv pozitivně odrazí na zlepšení lidského výkonu, se dozvíme až po delší době, ale jestli se tak stane, tak to bude dobrou vizitkou i pro nás jako realizátora záměru.“

Václav Brom

ROK 2010 - VÝROBNÍ REKORD ELEKTRÁRNY TEMELÍN

Loni oba bloky elektrárny Temelín vyrobily 13,82 miliardy kWh elektrické energie. To je nejvíce za deset let provozu. Elektrárna tak překonala o 570 miliónů kWh nejvyšší výrobu z roku 2009. Od zahájení provozu v prosinci 2000 vyrobil Temelín již téměř 108 miliard kWh elektřiny.

Loni vyrobená elektřina by pokryla 3,5 roku spotřebu celých jižních Čech nebo by stačila dlouhých 11,5 roku zásobovat všechny jihočeské domácnosti. I přes rekordní výrobu chybělo elektrárně ke splnění plánu vyrobít 0,8 miliardy kWh elektrické energie.

„Hlavní příčinou nesplnění plánu výroby bylo prodloužení odstávky prvního bloku pro výměnu paliva o tři týdny. I proto je pečlivě připravení a dodržení délek letošních odstávek naším úkolem číslo jedna,“ říká ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

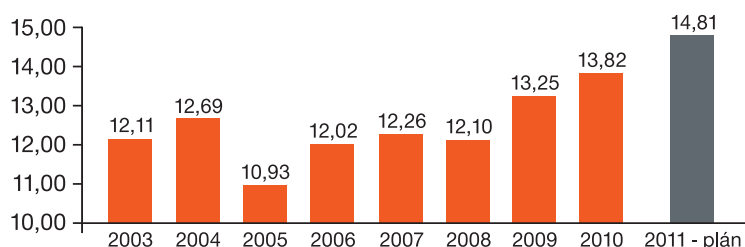
Toho bezesporu potěšily loňské výsledky elektrárny, dosažené v poruchovosti zařízení. Hodnota 0,6 procent je nejnižší v historii a téměř třikrát nižší než v roce 2009. V porovnání s rokem 2008 je dokonce osmkrát lepší. Tehdy se pohybovala na úrovni pěti procent. „Díky investicím do údržby zaříze-

ní, především do turbín, pokračujeme ve snižování roční poruchovosti. Naším cílem je být s poruchovostí dlouhodobě hluboko pod dvěma procenty. To je nezbytným předpokladem k dosažení výrobního cíle projek-

tu Bezpečně 15TERA, kdy již v roce 2012 chceme vyrobit patnáct miliard kWh elektřiny,“ doplňuje k plánům ředitel Temelína.

Václav Brom

Roční výroba elektřiny JE Temelín 2003 - 2011 (miliardy kWh)

Zdroj grafu: Jaderná elektrárna Temelín, bilance výroby

PROBĚHLA RAKOUSKO-ČESKÁ DISKUZE K EIA NA TEMELÍN

Za účasti více jak padesátky odborníků proběhla v lednu v Praze na ministerstvu životního prostředí česko-rakouská konzultace k dokumentaci EIA na dostavbu Jaderné elektrárny Temelín. Ani během sedmihodinové diskuze se nestihly probrat všechny dotazy rakouské strany. Proto další termín pokračování diskuze stanoví ministerstvo životního prostředí.

Za českou stranu se jednání zúčastnila čtyřicetka odborníků z ministerstva životního prostředí, ministerstva zahraničních věcí, společnosti ČEZ, SÚJB, SÚRAO a dále pak i zpracovatelé dokumentace, podkladových studií a posudku na dokumentaci EIA. Přítomen byl také velvyslanec ČR ve Vídni Jan Koukal.

„Rakouské straně jsme představili situaci ve světové i evropské jaderné energetice. Seznámili jsme je se základním přístupem ke zpracování dokumentace včetně hlavních závěrů a odpověděli na jejich dotazy,“ zhodnotil jednání Petr Závodský, ředitel útvaru Výstavba jaderných elektráren ČEZ. Z Rakouska přijelo 12 zástupců z federálního ministerstva zemědělství, lesnictví, životního prostředí a vodního hospodářství, pěti spolkových zemí, ambasády Rakouska v Praze, Agentury pro životní prostředí a In-

stitutu pro aplikovanou ekologii. Během připomínkového řízení k dokumentaci zaslalo Rakousko Ministerstvu životního prostředí ČR své stanovisko, jehož součástí bylo 24 základních dotazů. Mezi nimi nechyběly otázky z oblasti potřebnosti nového jaderného zdroje, legislativního rámce přípravy a jaderné bezpečnosti.

„Problematika výstavby nového jaderného zdroje je velmi složitá. Z časových důvodů jsme dnes nestihli projednat všechny dotazy rakouské strany. Termín další konzultace stanovíme co nejdříve. Každopádně proces EIA běží dál. Zpracovatel posudku dál vyhodnocuje dokumentaci a zasláná vyjádření,“ uzavřela jednání Jaroslava Honová, ředitelka odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence MŽP.

Marek Sviták

TEPLO Z TEMELÍNA VYČISTILO OVZDUŠÍ V TÝNĚ NAD VLTAVOU

V roce 2010 dodala Jaderná elektrárna Temelín do Týna nad Vltavou 196 tisíc gigajoulů (GJ) tepla. To bylo o 15 procent více než v předchozím roce. Díky teplu z elektrárny se ročně nemusí v kotlích na území města spálit přibližně 22 tisíc tun hnědého uhlí a do ovzduší se tak nevypustí 18 tisíc tun CO₂. To vše se pozitivně projevuje na zlepšení ovzduší v týnské kotlině.

Temelín dodává teplo do Týna od podzimu 1998. Teplo nejprve vyráběla plynová kotelná a od ledna 2002 se připravuje na provozovaných blocích. Přechodem na teplo z Temelína bylo v Týně zrušeno 22 středně velkých uhelných výtopen a tři velké kotelny. Teplovodní napojení na elektrárnu Temelín tak pomohlo na Vltavotýnsku významně zlepšit kvalitu ovzduší. „Je to znát. Když před několika lety zatopili majitelé rodinných domků u nás na Táborce, tak se nedalo dýchat. Teď je již většina z několika desítek domků připojena na toplofikaci a například

Zatím jediný teplovodní přivaděč je v provozu na pětakilometrové trase elektrárna Temelín - Týn nad Vltavou. Je proveden systémem teplovodu vedeného nad úroveň terénu. Případná realizace přivaděče do Českých Budějovic předpokládá využití moderního systému podzemního teplovodu.

ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA? Pošlete nám svůj dotaz. Temelínky odpoví.

Své otázky k záměru rozšíření Temelína posílejte na adresu:

Václav Brom, útvar Komunikace JE Temelín, 373 05 Temelín nebo mailem: vaclav.brom@cez.cz

Jiří Nesnidal, České Budějovice
V posledních týdnech jsem v krajských médiích několikrát zachytil zmínku o záměru společnosti ČEZ dovést teplo z JE Temelín k nám do Budějovic. Osobně se mi to zdá rozumné, teplo se vyrábí bez emisí a myslím, že jádro může být i zárukou dlouhodobě rozumné ceny. Jak daleko je příprava tohoto záměru?

Společnost ČEZ opravdu zvažuje možnost dodávat teplo z JE Temelín do Českých Budějovic. Technicky je tento projekt, téměř 25 kilometrů dlouhého přivaděče, realizovatelný. Záměr společnost ČEZ již loni oznámila Ministerstvu životního prostředí ČR, které ho koncem roku zveřejnilo. Začalo tak zjišťovací řízení, ve kterém může veřejnost zaslat své připomínky.

Společnost ČEZ však nemá přístup k rozvodům města, kde působí městská teplárna. Bude tak hodně záležet na vedení Teplárny České Budějovice a představitelích města, jak budou vidět budoucnost tohoto zdroje. Teplo vyrábí českobudějovická teplárna společně s elektrárnou spalováním uhlí a zemního plynu. Roční dodávka tepla se v současnosti pohybuje kolem 3,2 miliónu GJ a temelínské teplo by mohlo do Budějovic proudit v objemu kolem jednoho miliónu GJ. Mohlo by tedy pokrýt asi třetinu dodávek pro Budějovice. Stabilizace ceny tepla a ochrana životního prostředí jsou hlavní přínosy, které by nabídl regionu teplovod z elektrárny Temelín do Budějovic. Díky teplu z Temelína by se nemuselo spálit přibližně 120 tisíc tun hnědého uhlí, což představuje na emisích téměř 100 tisíc tun CO₂, 20 tisíc tun ukládaného popílku a tisíc tun

SO₂. Teplo z Temelína by mělo zásobovat domácnosti na sídlištích Máj, Šumava a Vltava. První dodávky by se mohly uskutečnit nejdříve po roce 2015.

O teplovodním propojení Temelína a Českých Budějovic se uvažovalo již v roce 1988. Tehdy se počítalo s nadzemním vedením teplovodu, nyní by se řešil moderně podzemním přivaděčem s obchvatnou větví okolo Hluboké nad Vltavou. Tato trasa je zachycena také v Zásadách územního rozvoje Jihočeského kraje. Jediný teplovod z Temelína zatím vede do Týna nad Vltavou, kam Temelín dodává teplo od podzimu 1998.

Odpovídal Marek Sviták,
tiskový mluvčí JE Temelín

čerstvě napadaný sníh vydrží dlouho opravdu bílý. A když v zimě některý ze sousedů zatopí v kotli uhlím, tak nadáváme všichni," říká Václav Brom, který má domek na Táboře napojený na teplo z elektrárny Temelín již pět let.

V současné době je v Týně na teplo z elektrárny napojeno 470 rodinných domků, 2 100 bytů a několik průmyslových podniků. Cena tepla v Týně patří k nejnižším na jihu Čech. „Za jeden gigajoul nyní účtujeme průměrně 422 korun, a to včetně daně z přidané hodnoty," uvedl ekonom Vltavotýnské teplárenské František Kobera s tím, že spo-

lečnost nabízí odběratelům celkem pět různých tarifů. Domácnosti v Písku zaplatí za gigajoul tepla průměrně 430 korun, ve Strakonicih 460 korun a v Táboře 520 korun. Českobudějovické obyvatele letos přijde gigajoul tepla průměrně na 470 korun. Právě plány na propojení elektrárny Temelín a Českých Budějovic se začínají po čase opět oživovat. Také jiná města hledají nové energetické zdroje. Podle analýzy společnosti Invicta Bohemica z prosince 2009 jsou městské teplárny vesměs vázané na hnědé uhlí, jehož zdroje jsou však bez prolomení těžebních limitů do budoucna ome-

zené. Uvádí se, že už v roce 2013 nastane první vážný problém. Na trhu meziročně klesne nabídka uhlí o 6,5 miliónu tun a 16 teplárnám skončí kontrakty s těžaři, za něž bude obtížné najít náhradu. Nenajde-li se náhradní řešení, bude po roce 2015 ohrožena výroba tepla pro milión lidí, říká analýza. Uhléne teplárny a výtopny však nebudou tížit jen omezené zásoby hnědé uhlí. Starosti jim od roku 2013 způsobí také zpoplatnění emisních povolenek. Dosud je teplárny získávají zdarma a jejich nákup se může projevit nárůstem cen tepla v desítkách procent.

Marek Sviták

JÁDRO JE HITECH OBOR A PŘÍLEŽITOST

Tři stovky studentů technicky zaměřených středních škol z Tábora a Sezimova Ústí zaplnilo v lednu 2011 kino Spektrum v Sezimově Ústí. Důvodem byla beseda s předsedkyní Státního úřadu pro jadernou bezpečnost Danou Drábovou na téma „Člověk, energie a jaderná energetika“. „Pro paní předsedkyni to letos rozhodně není poslední beseda se studenty tady na jihu Čech. V polovině února proběhne beseda na průmyslovce Dukelská v Českých Budějovicích a o měsíc později na Jihočeské univerzitě. A věřím, že si paní předsedkyně najde čas a přijede i na jarní Jadernou maturitu a následně na Letní univerzitu 2011, tedy na akce se středoškoláky a vysokoškoláky, které tradičně pořádáme u nás na elektrárně Temelín," říká personalista ČEZ Pavel Šimák.

V průběhu přednášky se studenti dozvěděli celou řadu zajímavostí z historie i ze současnosti světové jaderné energetiky. A tak si odnesli například poznatky o tom, že první jaderná elektrárna, která kdy dodala elektřinu do sítě, byla postavena v Obninsku již v roce 1954. I to, že první elektrárna s tlakovodním reaktorem, tedy s typem používaným i na JE Temelín, byla spuštěna v roce 1957 v Pensylvánii a šlo o reaktor firmy Westinghouse, který byl původně využívaný v jaderných ponorkách. „Dnes je ve světě v provozu 442 bloků, které pokrývají patnáct procent světové produkce elektrické energie a provozovat jaderné reaktory umí třicet zemí včetně České republiky. A největší rozmach jádra? Bezesporu Čína, která má nyní rozestavěno 26 bloků," uvedla Dana Drábová. Podle předsedkyně SÚJB je spuštění jaderného bloku závazkem na celé století. „Jaderný blok bude v provozu asi 60 let. Další 40 let počítejme na stavbu a následně na úplné ukončení jeho provozu. Po celou tuto dobu vyžaduje velmi znalé a motivované lidi, kteří se postarají nejen o jaderné bloky, ale i o předání svých zkušeností a znalostí další generaci techniků. Jaderná energetika je bezesporu hitech oborem a pro vás všechny, kteří tu dnes sedíte, je i zajímavou příležitostí najít si zajímavou, do-

Tři stovky studentů technicky zaměřených středních škol z Tábora a Sezimova Ústí zaplnily v lednu 2011 kino Spektrum, kde o jaderné energetice přednášela předsedkyně SÚJB Dana Drábová.

bře placenou, ale současně i velmi odpovědnou práci," ukončila Dana Drábová svou přednášku v Sezimově Ústí výzvou ke studentům. „A pro ty z vás, kteří o technickém oboru

v souvislosti i se zájmem o jádro uvažujete, je určena pozvánka na Jadernou maturitu 2011," nabídl studentům zajímavou možnost ke strávení tří jarních dnů na Temelíně Pavel Šimák.

Václav Brom

NOVÍ STAROSTOVÉ SI PROŠLI ELEKTRÁRNU TEMELÍN

Po loňských podzimních volbách změnilo dvanáct z 32 obcí v Zóně havarijního plánování elektrárny Temelín svého starostu. V závěru ledna si noví představitelé obcí jihočeskou elektrárnu prohlédli. Během šestihodinové exkurze, při které po elektrárně ušli šest kilometrů, navštívili sklad použitého paliva, strojovnu, blokovou dozornu, chladicí věž a havarijní řídicí středisko.

Nové starosty přivítal ředitel elektrárny Miloš Štěpanovský: „Byl bych rád, kdybyste elektrárnu Temelín vnímali jako normální průmyslový podnik, který bude v regionu desítky let vyrábět elektřinu a teplo. Vedle zajištění bezpečného provozu však chceme být po celou tuto dobu dobrým sousedem, který podporuje rozvoj obcí a měst v okolí a otevřeně informuje o dění na elektrárně. Podobná setkání se zástupci okolních samospráv připravujeme pravidelně. Tentokrát jsme pozvali vás, nově zvolené starosty.“

Pro většinu starostů to byla první prohlídka této elektrárny. „Dnešní návštěva pro mě znamenala získání spousty nových informací i zajímavých zážitků. Například návštěva vnitřku chladicí věže při provozu byla unikátním zážitkem. Pro mě je důležité to, že jsem se přesvědčil, že provoz elektrárny Temelín probíhá ve vysoce profesionálním prostředí a na každém detailu je vidět, že i jeho bezpečnost je zajištěna pečlivě a velmi zodpovědně,“ shrnul své dojmy ze své první návštěvy JE Temelín starosta Týna nad Vltavou Milan Šnorek.

Prohlídka provozované chladicí věže zaujala také starostku obce Všemyslice Hanu Bartuškovou. „Nepatřím mezi úplné sympatizanty elektrárny Temelín, protože díky její stavbě se musela rodina mého manžela vystěhovat. Výroba elektrické energie je však důležitá a zdroje, odkud je možno elektřinu

Dvanáctka nových starostů obcí z okolí elektrárny Temelín si prohlédla největší český turbogenerátor.

získat, jsou omezené. Nejde zabránit pokroku a jadernou energetiku považuji za moderní způsob výroby elektrické energie. Navíc díky prohlídce jsem si mohla udělat mnohem lepší představu o bezpečnosti

Temelína,“ popsala pocity z prohlídky Hana Bartušková.

Také pro starostu Zlivi Janu Koudelku to byla premiérová prohlídka elektrárny Temelín. „Nechtěl bych vyzdvižovat jednotlivé části, zaujal mě celý komplex. Dozvěděl jsem se informace o bezpečnosti elektrárny, její technologii a možnostech využití tohoto způsobu výroby elektrické energie. Určitě mi to pomůže při dalších diskuzích o jaderné energetice,“ doplnil své kolegy.

Za perspektivní a bezpečný způsob výroby elektřiny považuje jadernou energetiku Josef Vornáčka, starosta obce Chrást. „Po technické stránce nejsem schopen bezpečnost elektrárny posoudit, pocitově však na mě Temelín působil velmi bezpečně. Prošli jsme řadou kontrol, získali spoustu informací a navíc jsme měli možnost vzájemně se poznat,“ zhodnotil setkání chrástský starosta.

Marek Sviták, Václav Brom

Prohlídka blokové dozorny prvního bloku elektrárny Temelín

ŠESTÝ ORANŽOVÝ ROK ZAČNE V DUBNU

Letos v dubnu se ve 32 obcích kolem elektrárny Temelín poštěstí rozběhne Oranžový rok. Jde o projekt elektrárny Temelín na podporu kulturních, společenských a sportovních aktivit v obcích. Loni se zapojilo 31 obcí, které od Temelína získaly na tyto aktivity finanční podporu 9,5 miliónu korun. „Během uplynulých pěti let se pod hlavičkou Oranžového roku v regionu uskutečnilo více jak tři tisíce akcí. I podle ohlasů starostů víme, že tyto akce přispívají k dobrým sousedským vztahům mezi elektrárnou a obcemi. A to v současné době není rozhodně málo. I proto letos počítáme s pokračováním projektu, který elektrárna opět podpoří devíti a půl miliónem korun. V průběhu března chceme mít vše připraveno k dubnovému startu 6. Oranžového roku 2011,“ říká Milan Nebesář z temelínské elektrárny, který má projekt na starost.

Těsně před startem 6. Oranžového roku 2011 jsme některé starosty oslovili a požádali o pár slov k projektu.

Jaroslav Matějka starosta města Bechyně

Akce Oranžového roku jsou vždy kladně hodnoceny veřejností. Myslím, že všechny loňské akce byly zdařilé a pro Bechyni byly přínosem. Jsme proto rádi, že podpora projektu ze strany elektrárny Temelín bude pokračovat i letos.

Petr Ciglbauer starosta obce Mydlovary

Pátý ročník projektu Oranžový rok byl v Mydlovarech velmi úspěšný. I díky němu dáваме na vědomí široké veřejnosti, že se zde stále něco děje. A to je dobře. Tradičně hojnou návštěvnost měla unikátní „Noční hasičská soutěž“. Zařazujeme ji každý rok do programu Oranžového roku v polovině srpna. Díky projektu Oranžový rok se výrazně oživil společenský život kolem elektrárny a je určitě dobře, že podpora bude letos pokračovat.

Milada Pokorná starostka obce Dívčice

Bez přispění elektrárny by se řada akcí nemohla uskutečnit. Prostě by na ně nebyly peníze. V loňském roce mělo bezesporu největší úspěch setkání u pomníku Jakuba Kubaty ve Zbudově, kterého se zúčastnilo více než 250 lidí a navíc nám přálo i počasí. Setkali se zde jak mladí, tak ti dříve narození, rodáci, místní i lidé z okolních vesnic.

František Mazanec starosta městysu Dolní Bukovsko

Pět let je již tradice. Projekt Oranžový rok se dostal do povědomí lidí a je to vidět i na tom, že účast lidí na jednotlivých akcích vzrůstá a zároveň se zvyšuje počet připravovaných akcí. Mnoho akcí již má svou tradici, ale přibývají i nové, které by se rovněž měly konat pravidelně. Loni u nás přibyl Den hasičské historie a díky projektu Oranžový

rok jsme si mohli důstojně připomenout 100. výročí založení SDH v obci Pelejovice, spojené se setkáním rodáků. Je výborné, že se zvyšuje počet akcí, které si pořádají a připravují obyvatelé některých našich osad sami ve svých obcích. Loni se tak v Bukovsku a přilehlých osadách uskutečnilo jedenáct kulturních a jedenadvacet sportovních akcí. Jsem rád, že i naše obec je součástí projektu Oranžový rok a již připravujeme akce pro rok 2011.

Petr Macháček starosta obce Temelín

Projekt Oranžový rok se již stal stálíci ve sportovním a kulturním životě naší obce. Loni proběhlo, kromě tradičních hasičských soutěží, několik velmi dobrých a nápaditých nových akcí. Povedená byla divadelní představení pro děti a dospělé v Temelíně a v Litoradlicích. Netradiční a velice zdařilé jsou akce Občanského sdružení Venkovánek v Kočíně, jako např. Kočínské štrůdlování, Jak se žije pod věžemi a podobné. Ve sportovní oblasti musím vzpomenout na Povíťavskou ligu amatérských hokejových mužstev, kterou hraje i družstvo Nuclear-Dogs, které je složené ze zaměstnanců JE Temelín.

Jana Študentová starostka obce Tálín

Tradičně je podporován seriál závodů „Sport Tálín“, jehož stěžejní akcí je Tálínský triatlon. Dále jsou pořádány tři běžecké závody, dva závody v duatonu, závod na horských kolech a turnaj v nohejbalu. Za nejvydařenější akci loňského roku považují Tálínský triatlon, který se tradičně koná v červenci. V rámci této akce se uskutečnily závody v dětském triatlonu, super sprint triatlon, závod v krátkém triatlonu a závod vozičkářů. Závody jsou pořadatelsky náročné a k jejich zajištění je potřeba mít i dostatek finančních prostředků. V tomto je pro nás velkým přínosem projekt Oranžový rok, který nám pomáhá zajistit pro závody potřebné zázemí, bezpečné tratě, dostatek pořadatelů a v neposlední řadě i ceny pro vítěze.

Mirka Lednická

VODNÍ ELEKTRÁRNY ČEZ UŠETŘILY 2 MILIÓNY TUN UHLÍ

Vodní elektrárny ČEZ v České republice vyrobily loni 2,3 miliardy kWh čisté elektřiny, která by pokryla roční spotřebu 660 tisíc českých domácností. Přitom nebylo potřeba spálit přes dva milióny tun uhlí.

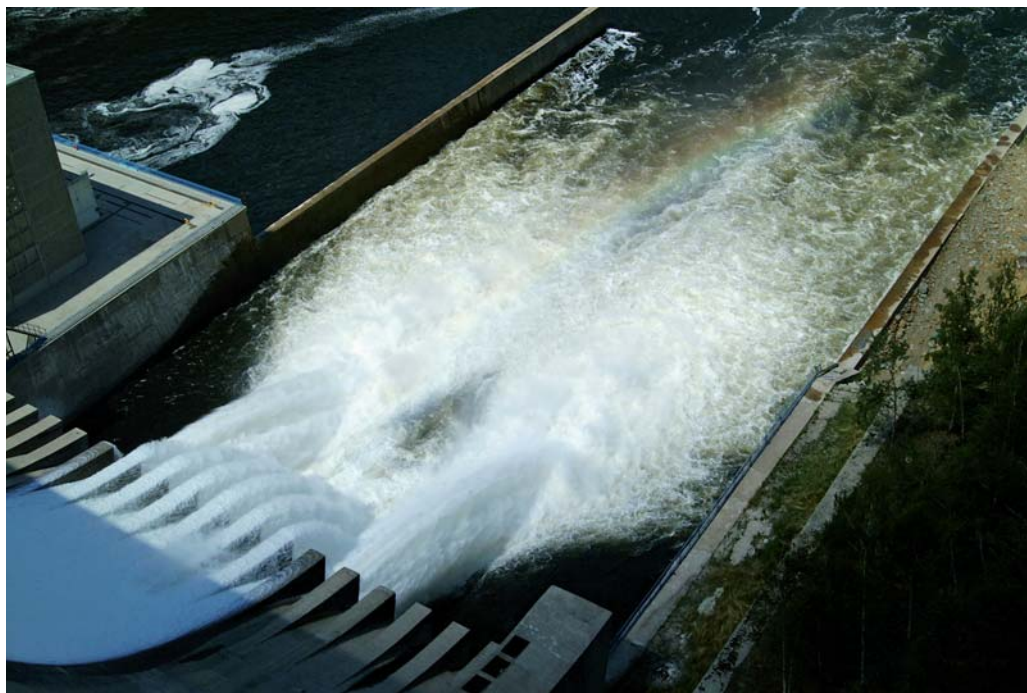
Probíhající proces modernizací stávajících vodních zdrojů navíc výhledově umožní vyrobit ještě o další tři procenta elektřiny ročně více. Více než dvěma milióny MWh přispěly k tomuto výsledku zdroje provozované v rámci ČEZ, a. s., které zahrnují převážně elektrárny na velkých vodních dílech a přečerpávací vodní elektrárny. Na dalších více než 265 tisících MWh se podílely malé vodní elektrárny z portfolia společnosti ČEZ Obnovitelné zdroje, s. r. o. „Objem výroby znamená současně druhý nejlepší výsledek v historii a pokrytí spotřeby více než 660 tisíc domácností po celé České republice,“ řekl Zdeněk Saturka, ředitel Vodních elektráren ČEZ, a. s. Lepší hodnoty produkce v celé dosavadní historii přinesl jen rok 2006.

Na výrobu 1 MWh je v klasických zdrojích zapotřebí přibližně 900 kg uhlí. Vodní elektrárny Skupiny ČEZ tak loni pomohly ušetřit více než dva milióny tun uhlí.

Mezi čísly o výrobě jednotlivých vodních elektráren ČEZ, a. s., dominují tradiční velké zdroje: vodní elektrárna Orlik (řeka Vltava; do sítě dodáno 490,4 tisíce MWh) a vodní elektrárna Slapy (Vltava; 393,9 tisíce MWh). V celkových statistikách figurují vysoko i přečerpávací vodní elektrárny Dlouhé Stráně (Divoká Desná; 336,4 tisíce MWh) a Dalešice (Jihlava; 294,7 tisíce MWh), které ovšem svou povahou nesplňují kritéria zařazení mezi tzv. obnovitelné zdroje.

„Celkově nadprůměrně deštivý rok byl umocněn vydatnými prosincovými srážkami. Vzhledem k pokračujícímu charakteru počasí lze očekávat, že klimatické podmínky minimálně v prvních měsících letošního roku by měly být výrobě ve vodních zdrojích příznivě nakloněny,“ podotkl Zdeněk Saturka.

V dalších letech se navíc ve stále větším rozsahu začnou na objemu produkce projevovat pozitivní efekty vyplývající z průběžné modernizace vybraných vodních elektráren. Ty u velkých zdrojů umožní zvýšení jejich účinnosti o 5 %, u malých vodních elektráren až o 10 procent. Zmodernizovaná sou-

Vodní elektrárna Orlik letos vyrobila téměř půl miliardy kWh čisté elektřiny.

strojí a nové technologie už v tuto chvíli zajišťují lepší zpracování hydropotenciálu na elektrárnách ve Vraném nad Vltavou, Kamýku, Mohelnu, Předměřicích, Spytihněvi nebo Kníničkách. Dokončení celého procesu „omlazovací kúry“ i na elektrárnách Slapy, Orlik a Lipno bude v roce 2022 znamenat přírůstek produkce o více než 60 tisíc MWh ročně. Opatření by tak současně měla znamenat elektřinu pro dalších

17 tisíc domácností a snížení emisí CO₂ zhruba o 60 tisíc tun.

„Vedle výroby ekologické energie přispívají velké vodní elektrárny významně ke stabilizaci energetické soustavy. Díky jejich velké pružnosti jsou nenahraditelným zdrojem podpůrných služeb, bez kterých by se soustava ČR neobešla,“ přidává k funkci vodních elektráren Zdeněk Saturka.

Martin Schreier

INFORMACE ZE SVĚTOVÉ ENERGETIKY

Švýcarsko Dva nové bloky mají kompenzovat dovoz elektřiny

Švýcarské společnosti Axpo, Alpiq a BKW se dohodly spojit své úsilí v podání návrhu a plánoch na výstavbu dvou nových jaderných bloků jako záměny za dožijající stávající jaderné kapacity a kompenzaci dlouhodobé smlouvy s Francií na import elektřiny, která má vypršet již v blízké budoucnosti. Nová dohoda směřuje k vytvoření jedné společnosti, jež má toto úsilí spojit a zajistit bezpečnost dodávek elektřiny v zemi.

Zdroj: NucNet, prosinec 2010

Polsko Poláci chtějí jadernou elektrárnu do deseti let

Polská vláda přijala koncem ledna 2011 balíček zákonů v oblasti jaderné energetiky, který umožňuje začít s výstavbou první jaderné elektrárny v zemi. Jejím záměrem je protlačit tyto zákony parlamentem do konce června 2011. Podle plánů vlády by nová polská JE měla dodávat proud již v roce 2020. Nejpravděpodobnější místo pro novou JE je lokalita Zarnowiec v severním Polsku na pobřeží Baltského moře. Největší polská energetika PGE (Polska Grupa Energetyczna) dostala za úkol vystavět jadernou elektrárnu s výkonem šest

PRŮVODCI INFORMAČNÍCH CENTER ČEZ NA ÚJV ŘEŽ

Od roku 2006 se již šestkrát sešli pracovníci osmi informačních center Skupiny ČEZ, aby se podělili o své zkušenosti a seznámili své kolegy se svojí prací. A tak od roku 2006 byly místy setkání postupně IC JE Temelín, IC Dlouhé Stráně, následoval Most (důl Bílina a elektrárna Počerady), uranový důl Dolní Rožinka, IC Vydra a Čeňkova pila. A zatím poslední setkání se konalo v závěru roku 2010 v ÚJV Řež.

Ve Skupině ČEZ pracuje celkem osm informačních center: IC JE Temelín, IC JE Dukovany a vodní elektrárny Dalešice, IC Obnovitelné zdroje Hučák v Hradci Králové, IC vodní elektrárny Dlouhé Stráně, IC vodní elektrárny Lipno, IC Ledvice, IC vodní elektrárny Štěchovice, IC malých vodních elektráren Vydra a Čeňkova pila.

„Jsem ráda, že se pravidelné setkávání zastupců informačních center Skupiny ČEZ tak ujalo a je o ně velký zájem. Přířin těchto setkání je oboustranný – já mohu průvodce seznámit s novinkami ve společnosti ČEZ, dalším vývojem, vzdělávacími programy a naopak získávám podněty k dalšímu zlepšování jejich činností,“ uvedla na zahájení návštěvy Ústavu jaderného výzkumu Řež Marie Dufková z mediálního útvaru Skupiny ČEZ, hlavní organizátorka těchto „sletů“.

Tu nejvíce těší, že každoročně vidí posun v aktivitách jednotlivých informačních center. „Je vidět, že průvodci jsou opravdu zapálení pro svoji práci a předávají návštěvníkům nejen technické informace, ale i poradí, co navštívit v okolí nebo kde získat další informace,“ doplňuje Marie Dufková. Návštěvy a prohlídky ÚJV Řež se zúčastnily také průvodkyně z IC elektrárny Temelín. Ty zaujala především historie výzkumu. Například nejstarší funkční urychlovač částic pochází již z roku 1957. Rozsah činnosti ústavu je velký. Výzkum, vývoj a služby pro

Průvodkyně Informačního centra JE Temelín při návštěvě ÚJV Řež (zleva): Šárka Molnárová, Hanka Marečková, Jana Gribbinová (vedoucí IC), Marcela Šimáková, Jitka Lhotská a Amálie Pavlovská.

energetiku a průmysl, projektové a inženýrské služby, výroba pro zdravotnictví. „Navštívili jsme budovu, kde se provádí výzkum jaderných smyček pro reaktory čtvrté generace. Smyčka je určena především pro dlouhodobé testy vzorků konstrukčních materiálů a pro výzkum chemie a testování postupů čištění. Dále jsme pokračovali prohlídkou reaktoru LR-0. Maximální výkon reaktoru je 5 kW. Je to lehkododný reaktor nulo-

vého výkonu a slouží jako experimentální reaktor pro měření neutronové fyzikálních charakteristik reaktorů VVER a PWR. Pohled do reaktoru je trochu podobný jako na Temelíně,“ shrnuje zážitky z Řeže průvodkyně IC JE Temelín Hana Marečková, která se již těší na setkání pracovníků informačních center v letošním roce, které bude hostit IC Hučák.

Jana Gribbinová

tisíc MW s uvedením prvního bloku do provozu v roce 2020. V současné době je polská energetika závislá z 95 % na uhlí a vláda by chtěla tento poměr změnit na 15 % z jádra do roku 2030.

Zdroj: European Power Daily, leden 2011

Čína, USA Westinghouse prodloužil dohodu o spolupráci v Číně

Firma Westinghouse Electric, dnes součást Toshiba Corporation, podepsala další dvouleté prodloužení dohody s čínskou společností China's State Nuclear Power Technology Corporation (SNPTC) na rozvoj výstavby jejich reaktorových bloků III. generace, typu AP1000. Dohoda zahrnuje technické služby, údržbu, technický rozvoj a strategické investování. Westinghouse staví v současné

době v Číně čtyři reaktory AP1000, dva v lokalitě Sanmen a dva v Haiyang. Společnost SNPTC však současně vyvíjí i svůj vlastní projekt na bázi AP1000, avšak s větším výkonem 1400 MWe pod názvem CAP 1400. Toshiba má zájem na této spolupráci, protože chce tímto způsobem dále rozvinout své know-how ve výstavbě velkých reaktorů a snížit jejich náklady pro budoucí projekty. Bloky typu CAP 1400 mají být uváděny do provozu v Číně do roku 2017.

Zdroj: Reuters, NucNet leden 2011

Svět Zahájena výstavba třinácti jaderných bloků

V roce 2010 nebyla ve světě odstavena žádná jaderná elektrárna, naopak byla zahájena výstavba třinácti nových jaderných bloků s výkonem 15 218 MWe. Výstavba jader-

ných bloků se postupně zvyšuje takovým tempem, že v roce 2015 má být každý měsíc zahajován nový projekt výstavby jaderného bloku někde ve světě.

Zdroj: WNA News, leden 2011

Finsko Na Olkiluotu 3 osazeny parogenerátory

Při výstavbě EPR bloku ve Finsku na Olkiluotu 3 byla dokončena instalace všech čtyř parogenerátorů. Práce probíhaly od poloviny listopadu 2010 a byly dokončeny na konci ledna 2011. Každý parogenerátor váží 550 t a jednalo se o složitou manipulaci v rámci rozestavěné budovy reaktoru.

Zdroj: WNN, únor 2011

MÁME TEPLO! PŘIJĎTE

V závěru ledna proběhla v nízkoprahovém zařízení Bongo Týn nad Vltavou příjemná slavnost. Veřejnosti byl představen nový prostor v KD Hlinky. „Od roku 2005 jsem se scházeli v areálu bývalého koupaliště na Malé Straně. Na jaře a v létě fajn, ale v zimě nám vtrhla zima i do kluboven. S novým majitelem KD Hlinky se nám podařilo domluvit nájemní smlouvu na větší prostory v srdci největšího týnského sídliště, ze kterého přichází nejvíc našich klientů. A především máme teplo. Tak přijďte,“ uvedla při představení nových prostor vedoucí nízkoprahového zařízení Bongo Jitka Dopitová.

Otevření nových prostor pro Bongo oživila domovská kapela River side.

Na sídliště Hlinecká se Bongo přestěhovalo na začátku roku 2011. „Na Malé Straně k nám denně chodilo kolem třiceti klientů a tady na Hlinkách se jejich počet skokově zvýšil na dvojnásobek. Je znát, že jsme se dostali do centra vltavotýnské problémové mládeže. Na druhou stranu mě mrzí, že mnohem méně nyní chodí lidé z Malé Strany. Je to pro mě mnohem dále, ale věřím, že do nových, větších a v zimě vytopených prostor si zase cestu najdou,“ říká Jitka Dopitová. Bongo pro mladé nabízí sociální poradenství, když se dostanou do nějakých potíží, a především je koncipované jako místo, kde mohou mladí nezávadně strávit volný čas. Mají k dispozici bezplatně počítače, Internet, stolní fotbal, kulečník. „A na léto jim chceme připravit atraktivní program. Uvažujeme o kurzu sebeobrany a výuce moderních tanců,“ plánuje další měsíce vedoucí Bonga.

Dostat se do centra sídliště je velký úspěch

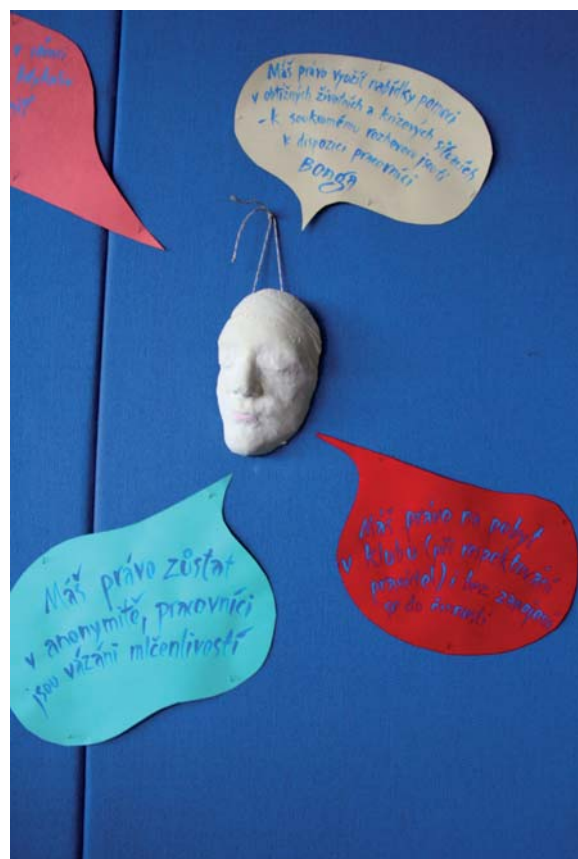
Kapelník domovské „bongovské“ rockové kapely River side Martin Mácha si nové větší prostory nemůže vynachválit. „Místo pro zkoušení je mnohem větší. Přichází sem i mnohem více lidí, než chodilo na Malé Straně. Naše kapela tady zkouší několikrát týdně

a přitom si nás mohou návštěvníci poslechnout. V poslední době se snažíme i o vlastní tvorbu. Máme již hotové a nazkoušené čtyři písničky a na dalších třech pracujeme a tady se nám hraje parádně.“ Spokojená je i ředitelka Farní charity Týn Daniela Laschová, pod kterou spadá i provoz Bonga a plánuje další rozšíření práce Farní charity na Vltavotýnsku. Bongo je určeno týnské mládeži ve věku 12 - 26 let. Po téměř šesti letech provozu je jasné, že osmatisícový Týn potřebuje zařízení, kde mohou přijít mladí lidé, kteří se z různých důvodů nezapojují do klasických kroužků ve městě. „Přestěhování do centra největšího sídliště beru jako velký úspěch, protože jsme se dostali do bezprostřední blízkosti problematické mládeže ve městě,“ září spokojeností paní ředitelka. Ta také představila jako novinku zahájení spolupráce s Teologickou fakultou Jihočeské univerzity. „Studenti sociálních a pedagogických oborů budou chodit na praxi k nám na Bongo. Jsme tak partnery fakulty pro poskytování praxí. Je to pro nás obrovský přínos a zlepšení služeb pro klienty,“ pochvaluje si Daniela Laschová.

K fungování potřebuje Farní charita i Bongo partnery, kteří jsou schopni a ochotni pomoci. Podle ředitelky Farní charity mezi ty

důležité patří město Týn a Jaderná elektrárna Temelín. „Před pěti lety nám s rozjezdem velmi pomohl nyní již bývalý starosta Týna Karel Hájek,“ říká Laschová. Farní charita je i pravidelným účastníkem projektu Oranžový rok. Od začátku své existence navázala spoušpáci i s Jadernou elektrárnou Temelín. A při rozjezdu Bonga byla charita úspěšná i při získávání finanční pomoci Nadace ČEZ. V posledních dvou letech týnské charitě pomáhali dobrovolníci z elektrárny Temelín, kteří malovali prostory Farní charity či prováděli úklidy a sečení trávy v Bongu. „Již dvakrát jsme byli pozváni do projektu Oranžové kolo. I letos nám z elektrárny signalizovali, že pravděpodobně budeme pozváni, a to na akci 4. června u zámečku Vysoký Hrádek. Pokud to vyjde, tak část získaných peněz dáme do vybavení Bonga v nových prostorách a část vložíme do rozjezdu úplně nového projektu. Chceme letos zpřístupnit sociální poradenství v obcích v okolí Týna nad Vltavou a o možnosti jednáme se starosty Dolního Bukovska, Všemyslic a Chrástana,“ říká k dalším plánům Farní charity Daniela Laschová.

Václav Brom

HISTORIE NÁZVŮ MĚST A OBCÍ

1463: „Hniewkowicze“, 1268: „Nuziche“ a „Netehouiche“

Přinášíme vám 4. díl seriálu, který se zabývá historií vzniku názvů nejbližších obcí a měst v okolí elektrárny. Ing. Jan Schinko z Českých Budějovic tentokrát zpracoval obce Hněvkovice, Nuzice a Netěchovice.

Hněvkovice

Hněvkovice se rozkládají na obou březích Vltavy asi 5 km na jihovýchod od Týna nad Vltavou. Nejstarší zpráva o vesnici pochází z roku 1463, kdy Bušek z Březnice a Jan z Kraselova svědčili o mýtě vybíraném ve Hněvkovicích (Hniewkowicze). Když už sídlo mělo ustálené jméno a vybíralo se tam mýto, vedla tudy komunikace, bylo jistě starší. Záznam, že se Hněvkovice nacházely na obou stranách řeky, pochází z roku 1558, ale až do začátku 20. století byly obě části jako celek Hněvkovice.

Místní jméno Hněvkovice znamená ves lidí Hněvkových. Zakladatelem, majitelem nebo jinak významným usedlíkem byl tedy muž příjmením Hněvek. Není však písemně doložen a nic se o takovém člověku v regionu neví. Jen v jiném kraji se roku 1398 vyskytoval jistý Jan dictum Hnyewek. Z toho lze usoudit, že termín Hněvek představoval přízvisko – Jan řečený Hněvek. Může se spekulovat, že Hněvkovice založil vladyka, jehož křestní jméno není známo, ale říkalo se mu Hněvek (nebo také Hněvka). Patrně se často hněval, byl nevrlý, nerudný či zlostný. V úředním seznamu obcí z roku 1907 se prvně oficiálně objevují dvě obce. Jedna Hněvkovice na levém břehu Vltavy, druhá Hněvkovice na pravém břehu Vltavy. To je velmi dlouhý název, nešikovný pro vyplňování dokumentů (delší název má asi jen jedna vesnice ve Skotsku). Antonín Profous uvádí, že k této názvoslovné úpravě došlo v roce 1904, ale bez odvolání na zdroj takové informace. Jiná zpráva z „Chytilova“ adresáře připomíná, že rozdělení Hněvkovic podle břehů Vltavy na levé a pravé se používalo již v roce 1900. Roku 1976 byly připojeny k Týnu nad Vltavou.

Nuzice

Vesnice Nuzice leží 6 km na severovýchod od Týna nad Vltavou, blíže už k Bechyni. Je to velmi stará vesnice. V roce 1268 se zapsalo, že biskup Jan III. postoupil Nuzice dne 3. srpna 1268 králi Přemyslu Otakarovi II. Ves už tedy v tom čase existovala a měla jistě více usedlíků. Písař tehdy napsal tvar Nuziche. Na konci 13. století se psala ves Nuzicz a v 17. století Nuzycze. Poté již stále Nuzice nebo v němčině Nuzitze. Původ místního jména Nuzice se vysvětluje tak, že to byla v prvopočátku ves lidí Nouzových, nazvána podle příjmení Nouza, což by měl být zakladatel či vladyka obklopen svými lidmi. Jestliže ale byl zakladatelem jistý Nouza, čekal by se spíše název Nouzovice. Takový tvar se však vůbec nevyskytuje. Vždy jen Nuzice, na základě čehož nelze vyloučit, že původně byla vesnice nějak nuzná. Sice by král Přemysl Otakar o takovou vesnici nestál, anebo měl s ní nějaký záměr (padl však brzy nato ve válce). Na ostrohu Lužnice a Židovy strouhy bývala mocná tvrz. V popisu Bechyňského okresu z roku 1928 je nelichotivě uvedeno, že planinka, na které leží Nuzice, postrádá jak lesů, tak i téměř jiného stromoví, a působí tudíž dojmem skličujícím. Zvířena i květena nevyniká ničím zvláštním, ba jest chudší než v Bechyni. V 19. století, když přistěhovalý soused otevřel hospodu, nechodil tam v létě vůbec nikdo a v zimě přicházeli sousedé na besedu, ale utrácet peníze a dáti si pivo nikomu ani nenapadlo. (To však nemusela být nuznost, ale šetřnost.) Popis okresu z roku 1928 vylepšuje obraz Nuzic tím, že ani tato vesnička „není bez krásného ba úchvatného kousku přírody“ (okolí Lužnice a Židovy strouhy).

Netěchovice

Vesnice Netěchovice leží asi 3 km směrem na severovýchod od města Týna nad Vltavou. Nejstarší doklad o sídle je z roku 1268. Písař zapsal ves ve zvláštním tvaru Netehouiche tak, jak slyšel, nebo jak ovládal latinu a staročeštinu. Toponomastik Antonín Profous přímo uvádí: „Všichni víme, že staří písaři u nás zapisovali místní jména často nepřesně a jak se nám teď zdá, hodně nedbale. V nejstarší době jim totiž latinská abeceda nestačila k zapisování českých hlásek mnohem četnějších a kromě toho písaři někdy ani nepostihli pořádně znění místního jména, jež třeba slyšeli poprvé, dokonce když oni sami byli původu cizího, ne českého.“

Roku 1295 se vyskytuje tvar Netechowicz. Až v roce 1549 je vesnice zapsána se změkčeným „t“ – Netiechowicze. Potom už vždy s měkkým „t“. Místní jméno Netěchovice znamená ves lidí Netěchových. Na počátku sídla před rokem 1268 stál tedy jistý svobodný muž Netěch nebo Netěcha, který se svými lidmi ves založil. O člověku toho příjmení nejsou však žádné zprávy. Nehledě na to, že to nemuselo být jeho pravé jméno, ale přízvisko, např. Jan řečený Netěch či Netěš (může se srovnat s jiným vladykou – Jan řečený Žižka). Původní tvar Netehouiche lze také teoreticky vysvětlit tak, že napřed jistý Netěch založil dvůr, to je Netěchov a pak v okolí rostla vesnice, čímž běžnou příponou –ice vznikly Netěchovice. Netěchovice jsou stejně „staré“ jako sousední Nuzice. Občas se vynoří spor, kdo je větší. V historii měly Netěchovice nejvíce obyvatel 286 v roce 1880 a Nuzice 294 roku 1900. Domů nejvíce 49 ku 50, takže Nuzice.

Jan Schinko

KŘIŠŤÁLOVÝ PUK SI ODVEZLI NA SEVER MORAVY

Osm týmů starších žáků, hráčů narozených v roce 1996, změřilo síly ve druhém ročníku mezinárodního hokejového Memoriálu Miroslava Dvořáka o Křišťálový puk. Mladí hokejisté bojovali v českobudějovické aréně i na otevřeném stadionu na Hluboké nad Vltavou. Křišťálový puk vítěze si nakonec odvezl Moravskoslezský výběr, který ve finále porazil 8:4 mladé Švédy z Linköpingu.

V zápase o třetí místo bohužel prohráli domácí Jihočeši s Jihomoravany 4:10. „My jsme i v zápase ve skupině byli lepší, ale měli jsme smůlu. V mládežnických celcích hrají kluci s nadšením, ale jejich hra není tak organizovaná. Dělají chyby, což je vzhledem k jejich věku v pořádku. Na Hluboké jsme hráli pod otevřeným nebem. Byl to sice hezký zážitek, ale nemělo chumelit. Se sněhem na hrací ploše se soupeř vyrovnal lépe. Věděl jsem, že odvěta bude sladká, že vyhrájeme,“ hodnotil trenér Vlastimil Kočí, který poskládal Jihomoravský výběr z hráčů Brna, Znojma a Hodonína. „Loni jsme na tomto turnaji nehráli, letos jsme využili toho, že účast odřeklo Dynamo Moskva. Mám z kvalitního turnaje velmi dobrý pocit, jeho organizace byla perfektní,“ nešetřil Vlastimil Kočí chválou na stranu pořadatelů a radoval se ze třetího místa, zatímco Pavel Pýcha na jihočeské lavičce neskrýval zklamání: „Ve skupině se nám podařilo sehrát solidní zápasy, ale prostě nemáme takovou kvalitu hráčů. Dopadla na ně únava. Musíme se nad tím zamyslet a vzít větší počet hráčů, aby byli schopni bojovat od začátku až do konce a aby všichni pracovali na sto procent pro mančaft, a ne jako jednotlivci.“

Jihočeši na střídačce

Švédové kousali, ale radovali se Moravané

Výsledek finále v poměru 8:4 hovořil jasně pro výběr Moravskoslezského kraje. Ovšem kouč vítězů Petr Trojan sílu protivníka ze Švédska rozhodně podle skóre neposuzoval. „Soupeř byl strašně kousavý a hrozně nebezpečný dopředu. I když jsme pořád o pár gólů vedli, dokud nesvitly na ukaza-

Miloš Štěpanovský, ředitel elektrárny Temelín, a Jiří Zimola, hejtman Jihočeského kraje, při předávání cen za první místo v turnaji

teli dvě minuty do konce zápasu, nebyl jsem si výsledkem docela jistý,“ prohlásil a při bilancování neopomněl organizátory memoriálu pochválit. „Po všech stránkách vše klapalo naprosto perfektně. Počínaje ubytováním, přes parádní stravu u paní Dvořákové na Hluboké po zázemí v českobudějovické hale. Prostě super. Takových turnajů je málo. Miroslav Dvořák patří k nejlepším obráncům naší hokejové historie, byl to navíc skvělý člověk. Je pro nás obrovská čest vyhrát turnaj, který nese jeho jméno.“ Hokejový odborník a bývalý trenér národního týmu i českobudějovického Motoru Luděk Bukač spolu s dalšími hokejovými osobnostmi předával ceny nejlepším účastníkům turnaje. Otázka práce s mládeží je podle něj tím hlavním, co český hokej v současnosti musí zlepšit a kam by měl upřít veškeré síly a veškerou pozornost. „Náš hokej potřebuje hráče typu Míry Dvořáka. Byl to týmový hráč, dost univerzální, dobrý v obraně, ale dokázal se zapojit i do útoku. Už jako mladý hráč vykazoval standardní spolehlivost. V národním mužstvu nám vždycky pomohl výkonnostně i svými vstřícnými postoji k požadavkům, které jsme na něj kladli,“ zavzpomínal na legendu jihočeského sportu.

Pořadatelé turnaje ocenili podporu a vstřícnost ze strany sponzorů v čele s generálním

partnerem Jadernou elektrárnou Temelín. „V posledních letech se snažíme významněji pomoci mládežnickému sportu v kraji. Naše podpora míří do hokeje, fotbalu, volejbalu a tenisu, tedy sportů, které v kraji mají velkou tradici. Obecně si myslím, že by to prostě mělo být povinností všech významných společností na jihu Čech. Spojení jména Míry Dvořáka s tímto hokejovým turnajem je bezesporu výborná věc, která může pomoci mládežnickému hokeji nejen v jižních Čechách,“ uvedl ředitel jaderné elektrárny Miloš Štěpanovský při slavnostním vyhlášení výsledků 2. ročníku Memoriálu Miroslava Dvořáka o Křišťálový puk.

Václav Beneda

Švédové ve finále kousali, ale radovali se Moravané.

INFORMAČNÍ CENTRUM TEMELÍNA LONI REKORDNĚ

Informační centrum JE Temelín loni navštívilo 31 951 lidí. To je nejvíce od roku 1991 a o 10,5 procenta lidí více než v dosud rekordním roce 2008. Zahraničních návštěvníků v roce 2010 přijelo 2 044.

V loňském roce naše dvojčata Eda a Ida navštěvovali elektrárnu Temelín. Letos bude vycházet na zadní straně Temelínek opět kreslený příběh s Edou a Idou. „Letos s bráchou navštívíme nejbližší obce a města kolem temelínské elektrárny. Najdeme tam zajímavá místa a pozveme vás k jejich návštěvě. Přijedeme však i na některou zajímavou akci na elektrárnu Temelín,“ zve Ida na seriál dalších osmi příběhů pro rok 2011.

Celkově od roku 1991, kdy informační centrum zahájilo na temelínské elektrárně svou činnost, již na Temelín přijelo 394 053 návštěvníků, z toho 24 415 ze zahraničí. Počet cizinců se již několik roků pohybuje okolo šesti procent. Ze vzdálených zemí na Temelín přijíždějí například z Brazílie, Austrálie, Indie, Japonska, Filipín, Kanady, Arménie či Jihoafrické republiky.

Z celkového počtu loňských návštěvníků si exkurzi dopředu objednal dvě třetiny a třetina přijela bez předchozí rezervace. „Tyto individuální návštěvy přijížděly především v letních měsících. Základ návštěvníků i vloni tvořily školy, které se na celkové návštěvnosti podílely téměř polovinou,“ říká vedoucí informačního centra Jana Gribbinová.

Od roku 2006 probíhají v parku u informačního centra i svatební obřady. Loňský rok byl i v tomto směru rekordní. „V roce 2010 proběhlo sedm svateb a celkem jich již u nás bylo šestnáct. Pro letošní rok máme zatím domluveny tři svatební obřady,“ říká Jana Gribbinová.

Informační centrum oslaví dvacáté narozeniny

Na jaře čeká informační centrum hned několik zajímavých událostí. „Přivítáme 400tisícího návštěvníka od zahájení provozu a i 25tisícího zahraničního návštěvníka. Na šestém pokračování cykloturistické akce Bicyklem za jádrem si 4. června 2011 připomeneme i dvacet let provozu Informačního centra elektrárny Temelín,“ doplňuje k výhledům na rok 2011 Jana Gribbinová.

Naprázdno neodejdou z Informačního centra elektrárny Temelín ani milovníci umění. Po celý rok zde totiž probíhají různé výstavy, například fotografií, obrazů, tapisérií či výrobků chráněných dílen. „Také mezi vystavovateli je o naše informační centrum velký zájem. Ve snaze vyjít vstříc co největšímu počtu zájemců přecházíme od letošního roku z dvouměsíční délky výstav na měsíční,“ dodává Gribbinová.

Kateřina Čadová

**Eda a Ida vyhlašují
soutěž s Temelínkem**

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

Letos poprvé. Namalujete jaro.

První téma roku 2011 vyhlašují společně Ida i Eda: „Tak kamarádi, už vás zima nebaví? Pro nás lyžaře je na horách fajn a doufáme, že sníh zůstane na sjezdovkách ještě o jarních prázdninách. Jedeme na týden na Lipno. Ale pak by klidně mohlo přijít jaro. A abychom se dobře naladili, tak nám něco nakreslete nebo napište o vašich představách o parádním jaru. Nejlepší vybereme, otiskneme a jejich autorům pošleme dáreček. Posilejte, těšíme se.“

Soutěž je určena pro mládež do 18 let.

Uzávěrka je 7. dubna 2011. Svá díla pošlete na adresu: JE Temelín, Václav Brom, oddělení komunikace, 373 05 Temelín. Na obálku napište: SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU.

S EDOU A IDOU HRAJEME O 10 SUPERCEN

Celý rok 2010 vycházely na zadní straně Temelínek kreslené příběhy patnáctiletých sourozenců Edy a Idy. Ti loni devětkrát „navštívili“ elektrárnu Temelín a každá návštěva byla ztvárněna jako jeden příběh s řadou informací o fungování jaderné elektrárny. Všechny tyto příběhy byly nyní sebrány do jediného sešitu. A ten je vytištěn v počtu pět tisíc originálních komiksů, které je možné získat pouze při návštěvě Informačního centra JE Temelín. „V sešitu je i soutěžní kupon s deseti otázkami o elektrárně Temelín.“

Když ho ze sešitu opatrně vyjmete, vyplníte a pošlete do 20. května zpět na informační centrum, můžete se zúčastnit slosování o deset supercen. Losovat budeme při 6. ročníku cykloturistické akce Bicyklem za jádrem, která letos na zámečku Vysoký Hrádek proběhne 4. června,“ říká Eda s Idou.

EDA & IDA

Pozvánka do Týna nad Vltavou - našeho rodného města

Celých 16 let žijeme v Týně spolu s 8,5 tisíci obyvateli. Vltava ho dělí na pravý a levý břeh. První písemná zmínka je z roku 1229.

Tady stál dřevěný most, jediný mezi Budějovicemi a Prahou. V roce 1892 byl postaven tento železný most. Pro lodní dopravu je nízký, tak se uvažuje o jeho stěhování o pár stovek metrů proti proudu Vltavy.

Od května můžete sestoupit do týnského podzemí. Také do podzemního labyrintu se dostanete z muzea.

Od března se opět otevře týnské muzeum. Přijďte do expozice vltavinů či loutkářství. Stojí to za to.

Pro milovníky umění Týn nabízí expozice Galerie U Zlatého slunce.

Ročně proběhne deset výstav. Tou největší jsou Vltavotýnské výtvarné dvorky o letních prázdninách. Díky partnerství s JE Temelín můžeme přivést výborné umělce.

Týnští divadelníci hrají již od roku 1855. A otáčivé hlediště je jedinečné. Přes léto se tady odehraje 30 představení pro tisíce diváků. Paráda.

Ochotníci DS Vltavan hlediště postavili v roce 1983 a je to jediné amatérsky postavené otáčko v Evropě.

Opravená Sokolovna s 3D kinem. Chodíme s Idou pravidelně.

Kino jo, ale tancovat? Ale slíbil jsem to, tak půjdu. Snad přijdou hezké holky.

A za rok nás v sále čekají taneční. Už se těšíme, že, brácho?

Fotbálek, ping pong, squash, tenis, basket. Tak to v týnské sportovní hale všechno zkouším.

Spining a aerobik zase pro mě. Tak přijďte do Týna. Určitě si najdete co vás zajímá a baví.

**Příště:
Na návštěvě v obci Temelín**